

«Nohur täsirleri» / goşgular toplumy

Category: Goşgular, Kitapcy
написано kitapcy | 23 январа, 2025
"Nohur täsirleri" / goşgular toplumy

"NOHUR TÄSIRLERI"

Atdaşym A. Seýuitnurowa

■ Nohurda

Daglar göge galtaşýar
Nohur atly obada.
Bulaklar gaýnap joşýar
Nohur atly obada.

Ýatladyp dur çynarlar,
Ýaşap geçdi çyn ärler,
Niýetiňden tanarlar,
Nohur atly obada.

Hasaply her daban ýer,
Gara daşdan öňär zer,
Maňlaýyňdan damsa der,
Nohur atly obada.

Myhmana hezik eder,
Dar jülge giňär gider,
Gelenem göwnär gider,
Nohur atly obada.

Kalba girer bada-bat,
Oba bolmaz gowa ýat,
Her daşy bir rowaýat,
Nohur atly obada.

Daglar daglara bakar,
Suwam belende akar,
Gowy gowyny tapar,
Nohur atly obada.

■ Ypaýgala

Jennet diýseň kemsinersiň,
Jennetdenem zyýada.
Tarypyň kem gelse birden,
Bagyşlarmyň sen ýa-da?!
Yhlasym-a däldir kemter,
Zehindedir bar bela.
Gürrüň açsak niçik bolar,
Geçmişden Ypaýgala,!
Bütewi gala ekeniň,
Bölüpdirliler oňuşman,
Bolaňsoň Iki paý gala,
Heşelle kakan duşman.
Ulaldyp öýke-kinäni,
Ikä bölüp bir synany,
Daglaň daşyn daglapdyrlar,
Soňra köýüp aglapdyrlar...
Ýeňil düşen iki bölek
Galalara zabt eýlemek.

Häzirem türkmen ilimde

Bar bir-biriňi çeynemek.

Gözlerim bu daglar bilen,
Syr alyşdy, köp gürleşdi.
Iki gala ýüregimde
Öňküsi deýin birleşdi.

■ Degirmenli dere

Eger gelseň bu derä,
Degirmenler garşylar.
Geljek galar yzyňda,
Geçmiş durar garşyňda.

Degirmenler monjuk deý
Düzülipdir bu derä.
Aý-günleri aýlapdyr
Harazlar ýöräp-ýöräp.

Aý-günler ýöräp-ýöräp,
Harazlary aýlapdyr.
Degirmenler derede
Ile ömür paýlapdyr.

Il-gün üýşüp bulagy
Sowup baryan ýolundan.
Akdyrypdyr gaýanyň
Edil orta bilinden.

Belentden inen suwlar
Degirmeni işleden.
Ömür uzak bor eken
Deriň döküp, işleseň.

Daşy oýup, münderläp,
Edipdirler akaba.
Neneň ömür bermejek,
Şunuň ýaly azaba.

Bil-baldyryň güýjünden
Çekipdirler minneti.
Ýagşy güne ýetiren
Degirmenler milleti.

Ýürek urgusy deýin
Togtamandyr hereket.
Bu ýerden urba alan,
Şu günlerki bereket.

Dagyň süňňünden döräp,
Siňip otyrlar daga.
Bikärlige gynanyp,
Guwanyp ajap çaga.

Gojalar bilýär gadryn,
Degirmeni taryplar.
Ýaş-ýeleňe gara daş,
Bolup bilse taryhdyr.

Eger gelseň bu derä,
Degirmenler garşylar.
Geljek galar yzyňda,
Geçmiş durar garşyňda.

■ Nyýazbikeuçan gaýasynda

– Dur dogan, dur dogan,
Uçma gaýadan.
Diňe göreş bilen
Söýgi aýalar.

Dur dogan, dur dogan,
Etme ejizlik.
Ýeňmesin ýene-de
Nejis nejislik.

Dur dogan, dur dogan,
Ýokdur ganatyň.
Ýatla, ýar kalbyna
Gonan halatyň.

Dur dogan, dur dogan,
Ýokdur etmişň.
Ýarasy bolma sen,
Geljek, geçmişň.

Dur dogan, dur dogan,
Bäs gel matlaba.
Ýaryňa ýetmersiň
Özüň oklab-a.

Dur dogan, dur dogan,
Ölüm aşakda.

Ýar söýgüsi bilen
Päliň duşakla.

Dur dogan, dur dogan,
Daglar aglaýar.
Gara ýüň bulutlar
Güni baglaýar.

Dur dogan, dur dogan,
Zarlaýar çeşme.
Geçme sen dünýäden,
Söýgüden geçme.

Dur dogan, dur dogan,
Güýçlüdir yşkyň.
Gaýadan uçup däl,
Uz ýöräp düşgün.

Dur dogan, dur dogan,
Gülmesin duşman
Söýgiň ejizlänin
Bilmesin duşman.

Dur dogan, dur dogan,
Gum bor gülbeden.
Garyplar garap dur
Garyp külbeden.

Dur dogan, dur dogan,
Olar köýmesin.
Gaýadan goýberme
Ýaryň söýgüsini.

Dur dogan, dur dogan,
Ömüriň nusga.
Nusgalyk ömüriň
Bolmasyn gysga.

Dur dogan, dur dogan,

Otlanma otsuz.
Gara gaýa galsyn
Öňki deý atsyz.

Dur dogan, dur dogan,
Ýar bilen tapyş.
Gitme sen dünýäden,
Kalbymdan ýapyş!

■ Şaglawuk

Gaýanyň saçy tözlenip,
Dökülipdir gerdeniňden.
Topugyna düşýär gelip,
Galdyrasyň ger zeminden.

Gaýa – aýna, şemal darar,
Darar, älemgoşar dörär,
Gözelligi kalba sanjar,
Gudrat çabraýar deminden.

Bolar eken munça hyjuw,
Şaglawuk bir dem salnan suw,
Gel-de argyn kalbyňy ýuw,
Paýhas durlanar eminden.

Daglaryň zemine yşky,
Göçürmäge taýýar goşgy,
Ýada düşýär söýgim – başky,
Ötsem şaglawuk deňinden.

Şaglawukly gözel dere,
Müň hyýal getirip sere,
Özlerin oklap şähäre,
Ogullar zarlar soňundan.

Seçer durar hünjülerin,
Hünjä öwrer ünjüleriň,
Bir ajaýyp künji ýeriň,

Aýrylmak kyndyr öňünden.

Daşyp durup kalbyň diňlär,
Ýürekdeşleň başyn jemlär,
Wagtyň azdyr, küýseg kem däl,
Ýylda bir gelseň keminden.

Göwün syryňy paýlaşsaň,
Dostlaryň bilen çaýlaşsaň,
Dünýäde jaýdar jaýlaşsaň,
Bakylyk alyp elinden.

Sypap-sypap zülpleriňi,
Synlap-synlap dik seriňi,
Jady suwuň köp ýerini,
Çykaryp bolmaz aňyňdan.

Gaýtalap şygryn atdaşyň,
Eren бага öwrüp daşyn,
Sypap-sypap gaýaň döşün,
Çykýar dünýäniň keypinden.

Ir-iýmişli degre ýany,
Oba sary salar ýoly,
Çelgi alan tapar ýaly,
Hiç sowulmaz öz ýolundan.

Ýigrim başiň dälisimi,
Şahyr ýürek ýalysymy,
Bu daglaryň namysymy,
Dörän ahmyryň müňünden?

■ Muhammetguly Atabaýewiň mekdebinde

Atabaý aganyň iň uly ogly
Biçak okumyşdy, çyn sowatlydy
Kemsidip çetine kän degseler-de;
Kalbyny işinden hiç sowatmady.

Göterjekdi il-gününiň ykbalyn,

Ylym köşgün gurup çynar astynda.
Gojaman çynarlar
juwan çynaryň
Boldumy ölmüne sebäp aslynda?..

Bäşinjin aldyryp otyr dört çynar,
Ak mekdebi basyp gara bagryna.
Tarypyny etseň Muhammetgulyň
Her şahasy setir boljak şygryňa.

Çynar bolup al-asmana dyzap dur
Muhammetgulyňnyň beýik höwesi.
Köpden bäri munda kakylmaýar jaň,
Sapaga çagyryýar taryhyň sesi.

Goh ýok, galmagal ýok, diýseň ümsümlik,
Artykmaç bu ýerde özgäniň sözi.
Indi mugallymsyz taryh sapagyn
Gelene geçip dur mekdebiň özi.

* * *

Dostlaryň gallap dursa,
Bu daglarda daşyňy,
Goşga öwresiň geler,
Nohuryň her daşyny.

Dodaklaryň kepemez,
Gözellige teşnesiň.
Goşga öwresiň geler,
Nohuryň her çeşmesin.

Bäş barmak deý baş dere,
Oba getir ýöreseň.
Goşga öwresiň geler,
Nohuryň her deresin.

Saklaýarlar sarpasyn,
Gojalaryň öwdüniň.

*Dosty bolasyň geler,
Nohuryň her ýigdiniň.*

Daga düşüňip bolmaz,
Her gerşinden aşmasaň.
Nä körüň bar Nohurda,
Eger gelip joşmasaň?!

Aşyrguly BAÝRYÝEW.

Goşgular